

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W KATOLICKIEJ SZKOLE IM. ŚW. WOJCIECHA W ZŁOTOWIE

Działając na podstawie art. 22b Ustawy z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich tj. Dz.U. z 2024.560 dyrektor Katolickiej Szkoły Podstawowej im. Św. Wojciecha w Złotowie z dniem **17 czerwca 2024 r.** wprowadza do stosowania „Standardy Ochrony Małoletnich”, których naczelnym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim, dbałość o ich dobro, uwzględnianie ich potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie.

Podstawa prawna:

1.Ustawa z dnia 28 lipca 2023r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw

Ustawa wprowadziła zmiany w:

- Ustawie z dnia 25 lutego 1964r – Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- Ustawie z dnia 17 listopada 1964r. – Kodeks postępowania cywilnego;
- Ustawie z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks postępowania karnego;
- Ustawie z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny wykonawczy;
- Ustawie z dnia 27 lipca 2001r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych
- Ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawie z dnia 13 maja 2016r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym;

Od dnia 29 sierpnia 2023r. tytuł ustawy otrzymuje brzmienie:

„Ustawa o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich”.

2.Ustawa z 14 grudnia 2016r. – Prawo oświatowe;

3.Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016r. Nr 119, str. 1 ze zm.).

WSTĘP

Podstawową zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników szkoły i osoby współpracujące ze szkołą jest działanie dla dobra dziecka i w jego interesie. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dzieci jakiegokolwiek formy przemocy. Standardy Ochrony Małoletnich (SOM) obowiązują wszystkich pracowników szkoły i osoby ze szkołą współpracujące. Zawierają wytyczne dotyczące postępowania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i dobra dzieci.

Standardy Ochrony Małoletnich obejmują:

1. Procedury kontroli pracowników przed dopuszczeniem do pracy z małoletnimi w zakresie niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości.
2. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim, a personelem placówki.
3. Zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.
4. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadomienia sądu opiekuńczego.
5. Zasady i sposób udostępniania personelowi, małoletnim i ich opiekunom do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.
6. Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a szczególnie zachowań niedozwolonych.
7. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci (Internet) oraz utrwalonymi w innej formie.
8. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdy.
9. Monitoring stosowania standardów.

§1

OBJAŚNIENIE TERMINÓW

1. Pracownikiem szkoły jest osoba zatrudniona na umowę o pracę lub umowę zlecenia.
2. Osoby współpracujące ze szkołą to osoby odbywające w szkole praktykę zawodową (praktykanci), stażyści, wolontariusze.
3. Małoletnim jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
4. Opiekunem małoletniego nazywa się osobę uprawnioną do jego reprezentacji, czyli rodzic, rodzic zastępczy lub opiekun prawny.

5. Szkoła – Katolicka Szkoła Podstawowa im. Św. Wojciecha w Złotowie.
6. Wychowawca – nauczyciel, którego opiece powierzono bezpośrednią opiekę nad uczniem.
7. Uczniowie – uczniowie Katolickiej Szkoły Podstawowej im. Św. Wojciecha w Złotowie.
8. Standardy – Standardy Ochrony Małoletnich w Katolickiej Szkole Podstawowej im. Św. Wojciecha w Złotowie.
9. Zgoda rodzica małoletniego to zgoda, co najmniej jednego z nich. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinno – opiekuńczy.
10. Przez skrzywdzenia małoletniego należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego, czynu karalnego na jego szkodę przez jakąkolwiek osobę lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie.

Krzywdzeniem jest:

- Przemoc – zachodzi, kiedy jakaś osoba odnosi się do drugiej osoby w sposób niezgodny z wymaganiami relacji, która je łączy.
- Przemoc fizyczna – to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu, groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej są: złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.
- Przemoc emocjonalna – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie małoletniego, wciąganie w konflikt dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi, miłości, stawianie wymagań i oczekiwań, którym nie jest w stanie sprostać. Jej celem jest naruszenie godności osobistej małoletniego.
- Wykorzystywanie seksualne – to każde zachowanie, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka. Wykorzystywanie seksualne to, takie zachowanie, w którym dochodzi do kontaktu fizycznego (np. dotykanie, współżycie z dzieckiem,), albo zachowanie bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być incydentem jednorazowym lub powtarzać się przez dłuższy czas.
- Zaniedbywanie – to niezaspakajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica/opiekuna prawnego. Niezapewnianie małoletniemu odpowiedniego pożywienia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.

11. Osoba odpowiedzialna za Internet to wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez uczniów na terenie szkoły oraz nad ich bezpieczeństwem w Internecie.
12. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem to wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik sprawujący nadzór nad realizacją polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w szkole.
13. Dane osobowe dziecka to informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.

§2

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA OBJAWY KRZYWDZENIA DZIECI

1. Pracownicy szkoły w ramach wykonywania swoich obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i objawy krzywdzenia małoletnich.
2. Każdy pracownik szkoły, który zauważy lub podejrzewa, że uczeń jest krzywdzony zobowiązany jest zareagować, a w sytuacji koniecznej udzielić pierwszej pomocy.
3. Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych mają informację o krzywdzeniu ucznia lub inne informacje z tym związane są zobowiązane do zachowania tajemnicy, włączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
4. Pracownicy są zobowiązani do troski o bezpieczeństwo małoletnich zgodnie ze swoimi kompetencjami, obowiązującym prawem oraz przepisami obowiązującymi w szkole.

§3

PROCEDURY KONTROLI PRACOWNIKÓW PRZED DOPUSZCZENIEM DO PRACY Z MAŁOPLETNIM W ZAKRESIE SPELNIANIA WARUNKÓW NIEKARALNOŚCI ZA PRZESTĘPSTWA PRZECIWKO WOLNOŚCI SEKSUALNEJ I OBYCZAJOWOŚCI

1. Dyrektor szkoły sprawdza w rejestrze sprawców seksualnych każdą osobę przed dopuszczeniem jej do pracy z uczniami.
2. Wszyscy pracownicy szkoły, praktykanci, wolontariusze, stażyści mają obowiązek stosować Standardy Ochrony Małoletnich.

§4

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIMI A PERSONELEM

Zasady bezpiecznych relacji z małoletnim określają, jakie zachowania i praktyki są niedozwolone w pracy z dziećmi. Zasady bezpiecznych relacji są dostosowane do realiów funkcjonowania szkoły i dotyczą obszarów:

1. Bezpośredni kontakt z małoletnim jest oparty na poszanowaniu jego intymności i godności.

Przykładowe formy takiego kontaktu, to:

- kontakty na zajęciach sportowych;
- stanowcze interwencje wychowawcze prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym są dopuszczalne w sytuacjach zagrażających życiu lub zdrowiu dotyczące konfliktu pomiędzy podopiecznymi (rozdzielenie, przytrzymanie, obezwładnienie);
- działania w zakresie pomocy przedmedycznej (udzielenie pierwszej pomocy);
- zagrożenie, panika spowodowana czynnikami zewnętrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich itp.);
- udzielanie odpowiedzi adekwatnych do wieku małoletniego i danej sytuacji;

Niedopuszczalne są zachowania wzbudzające poczucie zagrożenia lub noszące znamiona:

- przemocy fizycznej (np. popychanie, uderzanie, wykręcanie rąk, duszenie, kopanie, szarpanie)
- erotyzowania relacji (np. flirt słowny, dwuznaczny żart, zły dotyk, wyzywające spojrzenie itp.)
- seksualizacja relacji (obcowanie płciowe i inne czynności seksualne).

2. Komunikacja werbalna z małoletnim powinna być pozbawiona akcentów wrogich, wulgarnych, agresywnych, złośliwych, ironicznych. Komunikacja nie powinna:

- wzbudzać w małoletnim poczucie zagrożenia (np. groźby, wyzwiska)
- obniżać i niszczyć poczucie wartości (np. reakcja nieadekwatna do sytuacji, wzbudzanie poczucia winy, negowanie uczuć, wyzwiska itp.)
- upokarzać (np. publiczne wyszydzanie, naigrywanie się, ośmieszanie itp.), lekceważyć i obrażać
- naruszać granice (np. niezachowywanie odpowiedniego dystansu, obcesowość, podteksty o charakterze erotycznym itp.)

3. Pracowników obowiązuje obiektywizm, sprawiedliwość i szacunek w traktowaniu oraz ocenie każdego ucznia bez względu na pochodzenie, rasę, wyznanie, narodowość. Równie traktowanie oznacza, że niedozwolone jest;

- skupianie uwagi na wybranych uczniach z jednoczesnym ignorowaniem potrzeb innych;
- nieuzasadnione dawanie przywilejów wybranym i pozbawianie ich pozostałych;
- niesprawiedliwe i nierówne przydzielanie zadań, nieodpowiednie do możliwości i wieku;
- zwalnianie z wykonywania obowiązków w nieuzasadnionych sytuacjach;
- godzenie się, brak zdecydowanej reakcji na nieformalną hierarchię grupową;
- dominacja w grupie przez negatywne jednostki, ustalanie przez nie nieformalnych zasad i ich wdrażanie;
- przyzwolenie na wykorzystywanie młodszych i słabszych małoletnich przez silniejszych.

4. Kontakty bezpośrednie i online z małoletnim poza szkołą powinny być:

- powiązane z wykonywaniem obowiązków służbowych, opiekuńczo – wychowawczych (np. zorganizowane przez szkołę wyjazdy, informacje dotyczących zmiany planu, wydarzeń o których powinni zostać poinformowani opiekunowie prawni/rodzice itp.);
- dokumentowane (np. zapisy w dokumentacji pracy wychowawczej, zapisy na portalach społecznościowych itp.);
- odbywać się w miarę możliwości z wykorzystaniem sprzętu szkolnego;
- niedopuszczalne jest utrzymywanie kontaktów, które mają na celu zaspokojenie przez dorosłego własnych potrzeb społecznych, emocjonalnych, namawianie do zachowań niezgodnych z prawem, zachowań dających poczucie faworyzacji, wyróżnienia.

5. Transport, przemieszczanie się i warunki noclegowe:

- uczniowie w przypadku nagłego zachorowania mogą być odbierani ze szkoły jedynie przez rodziców/opiekunów prawnych lub osoby przez nie upoważnione;
- organizacja transportu, noclegu poza szkołą powinna być uzasadniona (np. wyjazd na wycieczkę szkolną, bądź inne wydarzenie organizowane przez szkołę);
- opieka nad uczniami w czasie przebywania poza szkołą powinna być zgodna z przepisami o organizacji wyjazdów i wycieczek szkolnych;
- przy organizacji zakwaterowania podczas noclegu brane pod uwagę będzie pokrewieństwo, relacje, płeć podopiecznych.

6. Dyscyplinowanie małoletniego definiowane jako narzędzie „informacji zwrotnej” komunikujące uczniom, że ich postawa w danej sytuacji nie jest właściwa, sprzeczna z oczekiwaniami i/lub nieefektywna wiąże się ze stawianiem granic, kształtowaniem systemu wartości, adekwatnego poziomu samooceny oraz umiejętności podejmowania właściwych decyzji. Niedopuszczalne są wszelkie formy dyscyplinowania mające na celu upokorzenie, poniżenie oparte na wykorzystywaniu przewagi:

- fizycznej (agresja, kary fizyczne, środki przymusu bezpośredniego, krępowanie, izolowanie, uniemożliwianie realizacji podstawowych potrzeb fizjologicznych, pozbawianie snu, pokarmu, ekspozycja na zimno, ciepło, prace fizyczne nieadekwatne do możliwości, dopuszczanie się zachowań o charakterze seksualnym);
- psychicznej (dominacja poprzez krzyk, groźby, naruszanie poczucia własnej wartości, lekceważenie potrzeb psychicznych np.: bezpieczeństwa, przynależności, miłości, symulacje wzbudzające strach i obawy o życie własne i rodziny).

7. Rodzice /opiekunowie prawni małoletnich mają prawo do wszelkich informacji na temat funkcjonowania ich dziecka na terenie szkoły, w czasie wycieczek i innych wydarzeń organizowanych przez szkołę (np. wyjścia do muzeum, biblioteki itp.). Informacje na temat dziecka udzielane są tylko rodzicom/opiekunom prawnym.

§5

ZASADY I PROCEDURY PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETNIEGO

1. Zakres zadań poszczególnych pracowników szkoły w przypadku podejrzenia lub uzyskania informacji, że małoletni jest krzywdzony:

a) Dyrektor szkoły:

- przyjmuje zgłoszenie o krzywdzeniu lub podejrzeniu krzywdzenia małoletniego;
- bierze udział w rozmowie z rodzicami lub opiekunami prawnymi małoletniego;
- w sytuacjach podejrzenia przemocy domowej wobec małoletniego podejmuje decyzję o uruchomieniu „Niebieskiej Karty”;
- w przypadku, kiedy małoletni doświadcza przemocy domowej lub kiedy rodzice/opiekunowie prawni odmawiają współpracy ze szkołą składa wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu, albo zawiadamia policję, bądź prokuraturę o podejrzeniu przestępstwa;
- w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia małoletniego zawiadamia policję;
- w przypadku, gdy sprawcą przemocy jest nieletni, a wcześniejsze metody postępowania szkolnego nie przyniosły oczekiwanych efektów zawiadamia sąd;
- organizuje pomoc psychologiczno – pedagogiczną dla małoletniego;
- prowadzi nadzór nad prowadzeniem przypadku ucznia skrzywdzonego;
- zapewnia pomoc nauczycielom w realizacji ich zadań, np.: konsultacje trudnych spraw ze specjalistami, organizuje szkolenie dotyczące reagowania na przemoc wobec małoletnich;
- uzyskuje od rodziców/opiekunów prawnych informacje zwrotne na temat realizacji Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.

b) Pedagog/psycholog szkolny:

- przyjmuje i odnotowuje sprawę zgłoszenia przemocy w rodzinie;
- diagnozuje sytuację ucznia i jego rodziny;
- jest koordynatorem pomocy małoletniemu i jego rodzinie;
- przeprowadza rozmowy z małoletnim, jego rodzicami/opiekunami prawnymi;
- pozostaje w kontakcie z wychowawcą i dyrektorem szkoły w sprawach dotyczących małoletniego;
- pomaga pracownikom szkoły we właściwym postępowaniu względem ofiary przemocy;
- informuje rodziców/opiekunów prawnych o możliwych kierunkach wsparcia pokrzywdzonego;

- pomaga rodzicom/opiekunom prawnym w zrozumieniu typowych reakcji dziecka na różnorodne sytuacje;
- kieruje dziecko oraz rodziców/opiekunów prawnych do placówek specjalistycznych;
- współpracuje ze specjalistami pomagającymi dziecku i jego rodzinie;
- uruchamia procedurę „Niebieskiej Karty” wypełniając jej formularz;
- dokumentuje podejmowane działania względem małoletniego i jego rodziny/opiekunów prawnych;
- opracowuje plan wsparcia skrzywdzonemu;
- umożliwia poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną małoletniego przed zagrożeniami oraz pozytywnymi metodami wychowawczymi;
- uzyskuje od rodziców/opiekunów prawnych informacje zwrotne na temat realizacji w szkole Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem;
- dba , aby na terenie szkoły znajdowały się powszechnie dostępne informacje o organizacjach i instytucjach pomagających ofiarom przemocy.

c) Wychowawca:

- przyjmuje zgłoszenie o podejrzeniu przemocy w rodzinie ucznia, sporządza notatkę służbową;
- powiadamia dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego;
- w przypadku, kiedy uczeń ma obrażenia przyprowadza go do miejsca udzielenia pomocy;
- pozostaje w kontakcie z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia;
- opracowuje wspólnie z pedagogiem szkolnym oraz psychologiem plan wsparcia skrzywdzonemu;
- udziela wsparcia uczniowi oraz monitoruje jego sytuację;
- monitoruje zespół klasowy, by skutki przemocy nie wpływały na sytuację szkolną pokrzywdzonego;
- dba o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy z uczniami;
- dba o to, aby rodzice/opiekunowie prawni znali obowiązujące w szkole standardy, zachęca ich do angażowania się w działania na rzecz ochrony małoletnich;
- umożliwia rodzicom/opiekunom prawnym poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z pozytywnymi metodami wychowawczymi oraz ochroną przed zagrożeniami;
- uzyskuje od rodziców/opiekunów prawnych informacje zwrotne na temat realizacji w szkole Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.

d) Nauczyciele:

- przekazują wychowawcy i pedagogowi/psychologowi szkolnemu informacje o tym, że podejrzewają przemoc wobec ucznia;

- dbają o realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy z uczniami.

e) Niepedagogiczni pracownicy szkoły:

- reagują na objawy przemocy i niepokojące zachowania, których mogą być świadkami;
- zgłaszają zaobserwowane niepokojące sygnały dyrekcji szkoły, pedagogowi/psychologowi szkolnemu, wychowawcom lub nauczycielom.

2. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy domowej:

- przyjęcie informacji o podejrzeniu krzywdzenia ucznia, sporządzenie notatki służbowej;
- jeśli przyjmującym zgłoszenie jest nauczyciel to informuje o zaistniałym fakcie wychowawcę lub szkolnego pedagoga/psychologa;
- wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny badają okoliczności sprawy, np.: przeprowadzają rozmowę z pokrzywdzonym (gdzie, kiedy doszło do zdarzenia, jaka była częstotliwość itd.);
- następnie należy poinformować dyrektora szkoły (jeśli wymaga tego sytuacja, po sprawdzeniu sprawy);
- wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny wzywa do szkoły rodzica/opiekuna prawnego osoby pokrzywdzonej;
- pedagog/psycholog szkolny i wychowawca opracowują plan wsparcia dziecka i rodziny;
- jeżeli stan pokrzywdzonego wskazuje na zagrożenie jego zdrowia, bądź życia dyrektor, wychowawca wzywają pomoc medyczną (po wcześniejszym powiadomieniu rodziców/opiekunów prawnych);
- dyrektor podejmuje decyzję o wdrożeniu procedury „Niebieskiej Karty” i wyznacza pracownika, który ją przeprowadza;
- dyrektor składa wniosek do odpowiedniej instytucji w przypadku podejrzenia przestępstwa powiadamia policję lub prokuraturę oraz w przypadku zaniedbywania dziecka, poniżania, upokarzania, ośmieszania dziecka, wciągania dziecka w konflikt dorosłych, manipulowania nim powiadamia sąd lub zespół interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy ze strony pracownika szkoły:

- osoba podejrzewająca krzywdzenie ucznia w szkole zgłasza ten fakt dyrektorowi szkoły;
- dyrektor podejmuje działania w celu zbadania sprawy:

- rozmowa z dzieckiem
 - rozmowa z pracownikiem na temat podejrzenia krzywdzenia
 - rozmowa z pracownikami szkoły na temat rzędzenia
 - obserwacja pracownika itd.;
- dyrektor powiadamia rodziców/prawnych opiekunów ucznia;
 - dyrektor szkoły po potwierdzeniu informacji podejmuje działania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ogólnego i prawa pracy, stosuje karę porządkową, powiadamia prokuraturę lub kieruje sprawę do komisji dyscyplinarnej dla nauczycieli;
 - w sytuacji, kiedy pokrzywdzenie zgłaszają rodzice/opiekunowie prawni ucznia dyrektor lub pedagog/psycholog szkolny mogą zaproponować zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej bezstronnej instytucji. Ze spotkania należy sporządzić notatkę służbową;
 - jeśli zgłoszenie ucznia o łamaniu jego praw przyjmuje nauczyciel to informuje o zaistniałej sytuacji wychowawcę dziecka, bądź pedagoga szkolnego;
 - w zależności od sytuacji dyrektor informuje rodziców/opiekunów prawnych oraz dziecko o poczynionych ustaleniach i możliwych formach pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

4. Procedura interwencji w sytuacji krzywdzenia ucznia w szkole przez rodzica lub członka rodziny innego ucznia:

- osoba będąca świadkiem krzywdzenia ucznia przez rodzica lub dorosłego członka rodziny innego ucznia zgłasza problem pedagogowi/psychologowi szkolnemu lub dyrektorowi szkoły;
- dyrektor i pedagog przeprowadzają rozmowę z wyżej wymienionymi osobami na temat zaistniałego zdarzenia, pouczają i podają możliwe sposoby rozwiązania sytuacji;
- o zaistniałej sytuacji, przeprowadzonej rozmowie przez dyrektora i pedagoga/psychologa szkoły z rodzicem, bądź członkiem rodziny innego ucznia, który dokonał skrzywdzenia dziecka zostają powiadomieni rodzice/opiekunowie prawni skrzywdzonego ucznia;
- skrzywdzonemu uczniowi zostaje udzielone wsparcie wychowawcy, pedagoga i psychologa szkolnego;
- w przypadku, gdy powtórzy się sytuacja, dyrektor szkoły powiadamia o tym fakcie policję.

5. Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia ucznia przez innych uczniów:

- bezpośrednia, natychmiastowa reakcja nauczycieli i pracowników szkoły na akty agresji i przemocy, przerwanie agresji/przemocy;
- rozmowa nauczyciela z ofiarą i sprawcą przemocy, nakłonienie sprawcy do zadośćuczynienia;

- jeśli stan ucznia wskazuje na zagrożenie zdrowia lub życia dyrektor lub inny pracownik szkoły wzywa pomoc medyczną, po wcześniejszym powiadomieniu rodziców/opiekunów prawnych pokrzywdzonego dziecka;
- jeśli agresja i przemoc nie jest incydentalna wychowawca, albo pedagog szkolny przeprowadza rozmowę ze skrzywdzonym uczniem (gdzie, kiedy dochodzi do zdarzeń, jaka jest ich częstotliwość itd.), odbywa się również rozmowa ze sprawcą/sprawcami oraz z ewentualnymi świadkami krzywdzenia;
- wychowawca/pedagog szkolny zawiadamia lub wzywa do szkoły rodziców/opiekunów prawnych krzywdzonego ucznia i sprawcy/sprawców jeśli wymaga tego sytuacja po ustaleniu okoliczności zdarzenia;
- ofierze przemocy zapewnia się pomoc psychologiczno – pedagogiczną zgodnie z jego potrzebami;
- sprawcę/sprawców przemocy obejmuje się stałą opieką i kontrolą wychowawcy lub pedagoga/psychologa szkolnego;
- z uczniami będącymi świadkami przemocy, jeśli tego wymaga sytuacja nauczyciel omawia przebieg zdarzenia ukierunkowując rozmowę na to, jak sobie radzić w trudnych sytuacjach, jak reagować na krzywdzenie i komu zgłaszać, kiedy dochodzi do krzywdzenia. Jeśli problem dotyczy konkretnej klasy wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadzają dodatkowe zajęcia dotyczące przemocy i radzenia sobie z agresją oraz rozwiązywaniem konfliktów. Działania koordynuje i monitoruje wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny.;
- w sytuacji, gdy sprawca agresji/przemocy jest nieznany dyrektor/wychowawca/pedagog szkolny po rozpoznaniu sprawy informuje rodziców/opiekunów prawnych pokrzywdzonego ucznia o możliwości zawiadomienia policji, bądź sam zawiadamia policję.

6. Procedura postępowania w przypadku ujawnienia cyberprzemocy:

- nauczyciel lub inna osoba posiadająca wiedzę o zdarzeniu informuje o tym fakcie wychowawcę, pedagoga lub dyrektora szkoły;
- osoba, której zgłoszono zdarzenie zobowiązana jest:
 - ❖ wyjaśnić zdarzenie i spróbować ustalić sprawcę;
 - ❖ porozmawiać z poszkodowanym uczniem (zapewnić wsparcie psychiczne, poradę);
 - ❖ porozmawiać ze sprawcą, ustalić okoliczności zajścia, zobowiązać ucznia do zaprzestania takiego postępowania i usunięcia materiałów z sieci;
 - ❖ powiadomić rodziców/opiekunów prawnych skrzywdzonego o zdarzeniu;

- ❖ powiadomić rodziców/prawnych opiekunów sprawcy o zajściu, omówić z nimi zachowanie dziecka;
- ❖ zaproponować pomoc psychologiczno – pedagogiczną uczniom (sprawcy i skrzywdzonemu) jeśli jest taka potrzeba;
- w przypadku, kiedy sprawca nie stosuje się do ustaleń i nadal krzywdzi ucznia dyrektor podejmuje stosowne działania prawne;
- w przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest nieznany dyrektor/wychowawca/pedagog/psycholog szkolny po rozpoznaniu sprawy informuje rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego dziecka o możliwości zawiadomienia policji.

7. Procedura postępowania wobec ucznia z zaburzeniami psychicznymi, który zachowuje się agresywnie w stosunku do innych osób lub siebie:

- nauczyciel zostawia klasę pod opieką innego nauczyciela lub pracownika szkoły i zaprowadza ucznia do pedagoga/psychologa lub pielęgniarki szkolnej;
- nauczyciel informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniu wychowawcę klasy;
- wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny informuje o zaistniałej sytuacji wychowawcę klasy:
- jeśli sytuacja tego wymaga wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny po zbadaniu okoliczności zdarzenia informuje dyrektora szkoły;
- jeśli stan zdrowia ucznia, bądź uczniów wskazuje na zdrowia lub życia dyrektor lub inny pracownik szkoły wzywa pomoc medyczną, po wcześniejszym powiadomieniu rodziców/opiekunów prawnych o zaistniałym zdarzeniu;
- wychowawca klasy lub pedagog/psycholog przeprowadzają rozmowę z poszkodowanym uczniem, sprawcą oraz ewentualnymi świadkami zdarzenia;
- w razie potrzeby wychowawca klasy lub pedagog/psycholog zawiadamia i wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów chorego dziecka i poszkodowanego;
- jeśli rodzice/opiekunowie prawni współpracują ze szkołą ustala się działania wobec chorego ucznia;
- wobec poszkodowanego ucznia ustala się formy wsparcia dostosowane do jego potrzeb i sytuacji;
- działania koordynuje i monitoruje wychowawca lub pedagog szkolny;
- jeśli rodzice/opiekunowie prawni nie współpracują ze szkołą, podjęte działania nie przynoszą oczekiwanych efektów, a akty agresji są częste dyrektor szkoły powiadamia sąd.

§6

PROCEDURA SKŁADANIA ZAWIADOMIENIA O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNIEGO ORAZ ZAWIADOMIENIE SĄDU OPIEKUŃCZEGO

W przypadku uzyskania informacji, że małoletni jest ofiarą przemocy w rodzinie należy podjąć następujące działania:

1. Nauczyciel powinien sporządzić notatkę służbową i przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy/pedagogowi szkolnemu/dyrektorowi szkoły;
2. Pedagog szkolny powinien przeprowadzić rozmowę z uczniem w celu potwierdzenia faktu krzywdzenia, poinformować go o tym, jakie działania jest zobowiązany podjąć i upewnić się, że dziecko będzie w dotychczasowym miejscu zamieszkania bezpieczne na czas prowadzonych działań. Następnie pedagog wzywa rodziców/opiekunów prawnych i przeprowadza z nimi rozmowę, informuje o zamiarze podjęcia określonych działań i przedstawia propozycję ustalenia planu bezpieczeństwa.
3. Pedagog szkolny sporządza opis sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia na podstawie rozmów z uczniem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami oraz plan bezpieczeństwa (pomocy skrzywdzonemu dziecku), który będzie zawierał sposoby zapewnienia bezpieczeństwa pokrzywdzonemu oraz opis wsparcia, jakie szkoła może mu zaoferować, a także informację o specjalistycznych placówkach pomocy dziecku (jeśli istnieje taka potrzeba).
4. Pedagog szkolny ustala z rodzicami/opiekunami prawnymi plan bezpieczeństwa (pomocy dziecku) poprzez określenie sposobu powstrzymania przemocy ze strony osób dorosłych wobec dziecka i zobowiązanie do skonsultowania sprawcy przemocy z psychologiem lub innym specjalistom. Ponadto ustala harmonogram kontaktów z osobami i instytucjami wspierającymi rodzinę w sytuacji przemocy wobec dziecka.
5. Dyrektor informuje o obowiązku szkoły zgłoszenia do prokuratury oraz sądu rodzinnego i nieletnich przemocy wobec małoletniego.
6. W sytuacji, kiedy rodzice/opiekunowie prawni odmawiają współpracy lub podjęcia działań proponowanych przez szkołę, dyrektor niezwłocznie składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego i nieletnich. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

§7

ZASADY UDOSTĘPNIANIA PRACOWNIKOM, MAŁOLETNIM, ICH RODZICOM/OPIEKUNOM PRAWNYM STANDARDÓW DO ZAZNAJOMIENIA Z NIMI I STOSOWANIA

1. Standardy Ochrony Małoletnich są udostępniane pracownikom szkoły, małoletnim i ich rodzicom/opiekunom prawnym na każde żądanie.
2. Standardy znajdują się na stronie internetowej szkoły pod adresem: www.zskzlotow.pl
3. Dokument jest udostępniony do wglądu w sekretariacie szkoły każdemu zainteresowanemu.
4. Dokument jest udostępniony w dwóch wersjach: wersji pełnej i wersji skróconej – przeznaczonej dla małoletnich.
5. Każdy pracownik ma obowiązek zapoznania się ze standardami po zawarciu umowy o pracę.
6. Zapoznanie się ze standardami pracownicy szkoły potwierdzają podpisem.
7. Rodzice/opiekunowie prawni małoletnich zapoznawani są ze standardami każdorazowo na początku roku szkolnego (pierwsza wywiadówka), przy czym pierwsze zapoznanie nastąpi niezwłocznie po opracowaniu i wprowadzeniu standardów, nie później niż w ciągu 30 dni w formie wiadomości na dzienniku elektronicznym. Wysłanie wiadomości jest jednoznaczne z faktem zapoznania się ze standardami.
8. Małoletni zapoznani się ze standardami są podczas lekcji wychowawczych w miesiącu wrześniu każdego roku, przy czym pierwsze zapoznanie nastąpi niezwłocznie po wprowadzeniu standardów, nie później niż w ciągu 30 dni. Za potwierdzenie faktu służy wpis w dzienniku, w dniu w którym te procedury były omawiane.

§8

WYMOGI DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIMI, A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWAŃ NIEDOZWOLONYCH

1. Naczelną zasadą relacji między małoletnimi jest postępowanie z szacunkiem, uwzględnieniu jego godności i wszelkich potrzeb małoletnich. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy względem innego małoletniego w jakiegokolwiek formie.
2. Uczniom nie wolno używać przemocy, znęcać się nad uczniami słabszymi, używać obraźliwego języka.

3. Uczniom nie wolno wzajemnie się zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać. Nie wolno krzyczeć na innych uczniów.

4. Uczniowie powinni szanować prawo innych uczniów do prywatności.

5. Uczniom nie wolno używać wulgaryzmów, wulgarnych gestów i żartów, czynić obraźliwych uwag, nawiązywać w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywać wobec innych uczniów przewagi fizycznej (przymuszanie, zastraszanie, grożenie).

6. Uczniom nie wolno utrzymywać wizerunku innych uczniów (filmowanie, nagrywanie głosów, fotografowanie) w sytuacji, gdy nie wyrazili oni na to zgody, które mogą ich zawstydzić i obrazić.

7. Uczniom nie wolno proponować kolegom alkoholu, wyrobów tytoniowych, papierosów elektronicznych, nielegalnych substancji, a także używać ich w obecności innych uczniów.

§9

PROCEDURY OCHRONY DZIECI PRZED SZKODLIWYMI TREŚCIAMI W INTERNECIE ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE

1. Infrastruktura sieciowa szkoły umożliwia dostęp do Internetu zarówno pracownikom, jak i uczniom w czasie zajęć i poza nimi.

2. Rozwiązania organizacyjne na poziomie szkoły bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwach.

3. Wyznaczono osobę odpowiedzialną za bezpieczeństwo sieci w szkole. Do obowiązków tej osoby należą działania:

- zabezpieczenie sieci internetowej szkoły przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację odpowiedniego oprogramowania;
- aktualizowanie oprogramowania;
- okresowe sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści wyznaczony pracownik stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. Informację o uczniu, który wprowadził zakazane treści pracownik przekazuje wychowawcy, a ten przeprowadza z nim rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie. Jeśli w wyniku przeprowadzonej rozmowy nauczyciel uzyska informację, że uczeń jest krzywdzony, należy podjąć działania opisane w procedurze interwencji.

4. Istnieje regulamin bezpiecznego korzystania z Internetu przez uczniów oraz procedura zawierająca działania, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze.

5. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika/nauczyciela szkoły ma on obowiązek informowania uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Nauczyciel czuwa nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczniów podczas zajęć.

6. Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu przy komputerach, z których możliwy jest swobodny dostęp do sieci.

7. Ochrona wizerunku:

7.1. W ramach ochrony wizerunku w szkole pozyskiwane są pisemne zgody rodziców na publikację wizerunku dzieci na potrzeby dokumentacji fotograficznej działań podejmowanych przez placówkę.

7.2. Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów dziecka nie jest wymagana.

7.3. W sytuacjach, w których rodzice/opiekunowie lub widzowie szkolnych wydarzeń i uroczystości itd. rejestrują wizerunki dzieci do prywatnego użytku, informujemy na początku każdego z tych wydarzeń o tym, że:

a) wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki dzieci i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, w przypadku dzieci – przez ich rodziców/opiekunów;

b) zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki dzieci nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych, chyba że rodzice lub opiekunowie dzieci wyrażą na to zgodę;

c) przed publikacją zdjęcia/nagrania online zawsze sprawdzamy ustawienia prywatności, aby upewnić się, kto będzie mógł uzyskać dostęp do wizerunku dziecka.

7.4. Zasady przechowywania i publikacji regulują przepisy RODO.

7.5. Niedopuszczalne jest przechowywanie zdjęć i nagrań z wizerunkiem dzieci na nośnikach nieszyfrowanych lub mobilnych (telefonach komórkowych i pendrive).

7.6. Przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba, którzy chcą zarejestrować organizowane przez nas wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę dyrekcji.

7.7. W powyższej sytuacji upewnimy się wcześniej, że rodzice/opiekunowie udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci. Przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba,

którzy chcą zarejestrować organizowane przez nas wydarzenie i opublikować zebrany materiał, zobowiązani są udostępnić:

- a) informacje o imieniu, nazwisku i adresie osoby lub redakcji występującej o zgodę,
- b) uzasadnienie potrzeby rejestrowania wydarzenia oraz informacje, w jaki sposób i w jakim kontekście zostanie wykorzystany zebrany materiał,
- c) podpisaną deklarację o zgodności podanych informacji ze stanem faktycznym.

7.8. Personelowi szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku dziecka na terenie instytucji bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna dziecka oraz bez zgody dyrektora.

7.9. Personel szkoły nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi, nie przekazuje mediom kontaktu do rodziców/opiekunów dzieci i nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodzica/opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przekonany, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

8. Korzystanie z telefonów i urządzeń elektronicznych posiadających dostęp do Internetu podczas wyjść i wycieczek organizowanych przez szkołę jest możliwe wyłącznie za zgodą wychowawcy/opiekuna wycieczki.

9. Podczas wyjść do kina, teatru, muzeum, lekcji z przewodnikiem, lekcji w terenie, konkursów itp. uczeń jest zobowiązany do wyłączenia lub wyciszenia telefonu i schowania go.

10. W przypadku podejrzenia, że małoletni są uczestnikami niebezpiecznej gry nauczyciel/wychowawca/pedagog/psycholog szkoły:

- ustala, czy dziecko nie posiada śladów samookaleczeń lub innych, które świadczą o uczestnictwie w niebezpiecznych grach i w razie potrzeby zapewnia pomoc lekarską i psychologiczną;
- zabezpiecza ujawnione dane;
- przeprowadza rozmowę z dzieckiem w celu ustalenia faktów skąd małoletni wie o grze i innych z nią związanych;
- powiadamia o podejrzeniu dyrektora i rodziców/prawnych opiekunów małoletniego;
- powiadamia o podejrzeniu Policję przekazując wszelkie posiadane dane i informacje;
- w razie potrzeby objęcie małoletniego pomocą psychologiczną – pedagogiczną.

§10

ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA

1. Rozpoznanie sygnałów wskazujących na krzywdzenie małoletniego:

- zdobycie wiedzy o krzywdzeniu dziecka;
- prezentowanie odpowiedzialnej postawy za uczniów i gotowość do reagowania w sytuacji zagrożenia ich dobra.

2. Sprawdzanie sygnałów poprzez zbieranie dodatkowych informacji:

- odebrane sygnały należy zweryfikować poprzez zebranie informacji od innych pracowników szkoły oraz zawarte w dokumentacji;
- pedagog szkolny zbiera informacje i koordynuje działania zmierzające do pomocy uczniowi w szkole oraz współpracuje z innymi instytucjami, osobami np. z kuratorem sądowy, pracownikiem socjalnym, dzielnicowym;
- nauczyciel wychowania fizycznego, pielęgniarka szkolna zwracają uwagę na ślady pobicia dziecka, niechęć dziecka do rozbierania się, oznaki bólu przy poruszaniu się itp.;
- wychowawcy i nauczyciele obserwują zaburzone zachowanie ucznia, które może być skutkiem krzywdzenia;
- dokumentacja szkolna powinna zawierać informacje o nieobecnościach ucznia, jego ocenach, adnotacje o jego zachowaniu;
- w razie potrzeby nawiązuje się kontakt z pracownikami innych służb i instytucji zajmujących się dzieckiem i jego rodziną w celu sprawdzenia posiadanych informacji.

3. Potwierdzenie sygnałów i innych źródeł.

W celu zweryfikowania podejrzeń, że dziecko jest krzywdzone, należy przeprowadzić rozmowę z osobami z jego otoczenia: rodzicami, rodzeństwem, nauczycielami rodzeństwa.

4. Analiza zebranych informacji – diagnoza problemu krzywdzenia dziecka.

Po zebraniu i analizie informacji należy ocenić zagrożenia i możliwości wsparcia dla dziecka.

5. Zaplanowanie i przeprowadzenie interwencji w przypadku potwierdzenia krzywdzenia dziecka.

Procedury postępowania zostały opisane w §5.

6. Działania prawne.

Działania te polegają na zgłoszeniu sprawy policji, prokuraturze, sądowi lub zespołowi interdyscyplinarnemu w zależności od sytuacji przedstawionych w §6.

7. Zadania szkoły w pomocy dziecku krzywdzonemu:

- zauważenie sygnałów krzywdzenia i zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi służbami działającymi w lokalnym systemie pomocy (MOPS, GOPS, TPD itp.);
- podjęcie współpracy z rodzicami w celu powstrzymania krzywdzenia dziecka i rozwiązywania jego problemów;
- w uzasadnionych przypadkach podjęcia działań prawnych (zawiadomienie sądu rodzinnego, policji lub prokuratury);
- objęcie ucznia na terenie szkoły konieczną pomocą w realizowaniu przez niego zadań szkolnych i budowaniu pozytywnych relacji z dorosłymi i rówieśnikami;
- korygowanie zaburzenia zachowania dziecka w ramach codziennej pracy wychowawców i nauczycieli.

§11

MONITORING STOSOWANIA STANDARDÓW

1. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Standardów Ochrony Małoletnich jest pedagog szkolny – Dorota Sobiegraj.
2. Pedagog odbiera zgłoszenie dotyczące problemów związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa uczniów; reaguje na to zgłoszenie, konsultuje w miarę potrzeb z innymi podmiotami; w uzasadnionych przypadkach może zgłaszać sprawy odpowiednim służbom (MOPS, GOPS, policja, sąd rodzinny, prokuratura, przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego).
3. Pedagog i psycholog szkolny na bieżąco zbiera opinie rodziców/opiekunów prawnych, dzieci o rezultatach realizacji standardów (skargi, wnioski, uwagi, informacje pozyskane w trakcie rozmów z dziećmi, rodzicami/opiekunami prawnymi). Korzysta w analizie i ocenie z informacji pozyskanych od wychowawców, nauczycieli, pracowników szkoły, informacji pozyskanych ze środowiska lokalnego i instytucji współpracujących ze szkołą.
4. Pedagog szkolny okresowo przeprowadza diagnozę dotyczącą przemocy i zagrożeń.
5. Pracownicy szkoły, rodzice/prawni opiekunowie, uczniowie mogą proponować zmiany w Standardach Ochrony Małoletnich oraz wskazywać na naruszenie w szkole ustalonych zapisów.
6. Dyrektor dokonuje zmian i ogłasza pracownikom szkoły nowe brzmienie Standardów Ochrony Małoletnich w formie aneksów.

§12

PRZEPISY KOŃCOWE

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje poprzez zamieszczenie standardów na stronie internetowej szkoły, wywieszenie na tablicy ogłoszeń i dostępności dokumentu w sekretariacie szkoły.